

сть-та на зрителя са смаява, и колко-то повече разстояние-то на, по видимо, движущия са прѣдмѣтъ расте. Да са измѣри разстояние-то на неподвижны-тѣ звѣзды все едно е що да са опредѣли количество-то на параллактически-тѣ измѣненія въ относителны-тѣ имъ положенія, кое-то са произвежда отъ дѣйствително-то измѣненіе на мѣста-та на земна-та повърхность, отъ дѣто тѣ могатъ да са разглеждатъ отъ наблюдателя.

Колко-то за слънце-то, мѣсяца и планети-тѣ, една основна линия равна съ діаметра на земя-та или почти осемъ хиляды мили, была е доста точна да произведе единъ чувствителенъ и измѣримъ параллаксъ; но кога-то отъ крайща-та на тѣзи основна линия ный насочимъ зари-тѣ на наше-то зрѣніе къмъ нѣкоя неподвижна звѣзда, то тѣзи зари, за наши-тѣ чувства, ще бѣждатъ съвършено параллелны или, съ други думы, параллакса при таквози основаніе ще бѣде съвѣсъмъ нечувствителенъ. Това първо опытваніе изведнаждъ показва огромно-то разстояние на прѣдмѣты-тѣ, кои-то разглеждамы; зашто-то точность-та, съ коя-то сега дѣлятъ най-малкы-тѣ разстоянія, е толкози голѣма, що-то параллаксъ може да са открие даже и за такъвъ прѣдмѣтъ, кой-то са намѣрва на разстояние 160,000 пхти по-голѣмо отъ основна-та линия.

Кога-то Коперникъ първый прѣдложилъ ученіе-то за орбитно-то движеніе на земя-та, и кога-то было опредѣлено, че земя-та обыкала по елипсисъ, кой-то има въ окръжность-та 600.000,000 мили, съ таквази скорость, що-то изминува въ сѣки часъ не по-малко отъ 68,000 мили, то противници-тѣ на тѣзи чудны истини извикали! «Не, това е невъзможно! Зашто-то ако ный обыкалахмы около слънце-то по таквази огромна орбита и съ таквази изумителна скорость, то неподвижны-тѣ звѣзды трѣбаше да са въртятъ една около друга, точно тѣй, както дървета-та са показватъ на единъ пхтникъ, кой-то минува бърже покрай тѣхъ. Но небесны-тѣ звѣзды не са движатъ; наблюдаваны отъ вредъ и въ всяко врѣме, тѣхны-тѣ мѣста оставатъ вынаги сжцы-тѣ, неподвижны, неизмѣнны, вѣчны, — ясно и живо свидѣтелство за невъзможность-та и глупость-та на тѣзи нова теорія!» На това възраженіе, кое-то было основателно, послѣдователи-тѣ на Коперника могли да отговорятъ само съ това, че толкозъ огромно е было разстояние-то на неподвижны-тѣ звѣзды, що-то никаква заблѣжжителяна промѣна не ставала въ относителны-тѣ имъ положенія. Но това было само едно увѣреніе, на кое-то противници-тѣ невѣрвали и продължавали свои-тѣ възраженія, като ги излагали по слѣдующия ясенъ начинъ: «вий, кои-то вѣрвате въ ученіе-то на Коперника, у-вѣрвайте, че земя-та са върти около една ось, кой-то съ обыкалініе-то на земя-та около слънце-то, остава постоянно параллелна на себе си. Тѣзи ось, като я продължимъ мысленно, срѣща небесна-та сфера въ една точка, наречена Севѣрный полюсъ. По този начинъ, понеже земя-та обыкала по една орбита, съ діаметръ близо 200.000,000 мили, то ось-та и като са продължи, ще начърти на небесна-та сфера една крива линия, голѣма колко-то земна-та орбита, и намъ ще са струва, че полюса прѣзъ цѣла година обыкала и, едно подиръ друго, минува прѣзъ всяка точка на тѣзи небесна крива линия. Но севѣрныя полюсъ не обыкала по никаква крива линия; той е вынаги неподвиженъ, и ваша-та теорія е лъжлива.» Послѣ-